Rättigheter för brottsoffer per land

Österrike

Du anses vara ett brottsoffer om du har lidit skada eller om dina juridiska intressen, som skyddas genom strafflagen, kan ha skadats i andra avseenden, till exempel om du själv har skadats eller din egendom har skadats eller stulits och om detta utgör ett brott enligt österrikisk lag. Som brottsoffer har du enligt lag vissa individuella rättigheter före, under och efter förfarandet i domstol.

Straffrättsliga förfaranden i Österrike börjar så snart kriminalpolisen (*Kriminalpolizei*) eller den allmänna åklagarmyndigheten (*Staatsanwaltschaft*) inleder en utredning till följd av en misstanke om brott. Så snart utredningen har genomförts kan åklagaren besluta att ärendet ska läggas ner, begära att andra åtgärder än traditionella straffrättsliga förfaranden ska användas eller lämna ärendet till domstol. Vissa brott (brott som blir föremål för enskilt åtal (*Privatanklagedelikte*) lagförs endast på brottsoffrets begäran, som då måste väcka åtal på egen hand. Ingen utredning görs i sådana fall.

Under rättegången hålls en rättegång i domstolen som då bedömer de framförda bevisen. Beroende på hur allvarligt brottet är prövas ärendena av

en enskild domare, eller

en dömande sammansättning som, beroende på brottet i fråga, består av en eller två yrkesdomare och två lekmän, och som fattar beslut om huruvida svaranden är skyldig eller inte och om straffet,

en jurydomstol, bestående av tre yrkesdomare och åtta lekmän (juryledamöter). Juryledamöterna beslutar om svarandens skuld, medan beslutet om straffet fattas gemensamt av juryledamöterna och de tre yrkesdomarna.

Som brottsoffer kan man spela en mycket viktig roll i det straffrättsliga förfarandet, och man åtnjuter också olika rättigheter. Som brottsoffer kan du delta utan någon särskild rättslig status eller bli kärande i målet, en part som väcker åtal i åklagarens ställe eller en part som väcker enskilt åtal samt åtnjuta andra rättigheter och möjligheter.

Klicka på länkarna nedan för att finna den information som du söker.

1 - Mina rättigheter som brottsoffer
2 - Brottsanmälan och Mina rättigheter under förundersökningen
3 - Mina rättigheter efter rättegången
4 - Ersättning
5 - Min rätt till stöd och bistånd

Senaste uppdatering: 03/02/2021

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

1 - Mina rättigheter som brottsoffer

Vilken information får jag från myndigheten (t.ex. polisen och den allmänna åklagaren) när brottet har inträffat men innan jag anmäler det?

Innan du anmäler brottet kan du få information om dina rättigheter via det federala justitieministeriets (*Bundesministerium für Justiz*) webbplats (här) och brottsofferjouren (*Opfernotruf*) 0800 112 112 eller brottsofferjourens webbplats här).

Som brottsoffer har du rätt att få information om dina rättigheter från myndigheterna. Sådan information bör i princip ges vid utredningens början. Om du har rätt till brottsofferstöd från en brottsofferorganisation informeras du om detta före din första inställelse vid domstol. Kallelsen att inställa sig i domstol innehåller också information om stödtjänsterna och adresser till relevanta brottsofferorganisationer. Dessutom informeras du om din rätt att ta med en person som du har förtroende för.

Om du är offer för ett sexualbrott eller om du är minderårig, eller om ett kontaktförbud skulle kunna utfärdas i enlighet med § 38a.1 i säkerhetspolislagen (*Sicherheitspolizeigesetz* – SPG) för att skydda dig från våldshandlingar betraktas du som ett särskilt utsatt brottsoffer. Detta innebär att du beviljas ytterligare rättigheter. Framför allt måste du före förhöret och vittnesmålet informeras om

att du under utredningen kan höras av en person av samma kön, när så är möjligt,

att du när du hörs under utredningen och rättegången kan begära att tolkningstjänster tillhandahålls av en person av samma kön, när så är möjligt,

att du får vägra svara på frågor om detaljer kring brottet, till exempel i ett sexualbrott, om du anser att frågorna är orimliga. Du kan dock vara tvungen att svara på frågorna om ditt vittnesmål är av särskild vikt för sakfrågan i målet,

att du har rätt att bli förhörd på ett skonsamt sätt under utredningen och rättegången,

att du får begära att rättegången ska hållas bakom lyckta dörrar,

att du kan underrättas om gärningsmannen flyr, grips på nytt eller släpps från häktet,

att du får ta med en person som du har förtroende för till förhöret.

Ytterligare information finns i brottsofferorganisationernas broschyrer, som finns hos polisen. Du får också muntlig information om dina rättigheter.

Jag bor inte i det EU-land där brottet ägde rum (EU-medborgare och icke EU-medborgare). Hur skyddas mina rättigheter?

Brottsoffer ska ha likvärdiga rättigheter i alla EU-länder i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/29/EU av den 25 oktober 2012 om fastställande av miniminormer för brottsoffers rättigheter och för stöd till och skydd av dem samt om ersättande av rådets rambeslut 2001/220/RIF. Dessa rättigheter gäller oavsett vilken nationalitet du som brottsoffer har.

För att göra det lättare att anmäla brott som begåtts i ett annat EU-land, ska anmälningar av sådana brott som görs i brottsoffrets hemvistland överlämnas av åklagaren till behörig myndighet i det andra EU-landet.

Du har också rätt till kostnadsfri översättning under de straffrättsliga förfarandena.

Vilken information får jag om jag anmäler ett brott?

Som brottsoffer ska du omedelbart informeras om dina rättigheter. Sådan information innefattar följande:

Dina rättigheter under det straffrättsliga förfarandet.

Kontaktuppgifter till brottsofferorganisationerna och vilka tjänster de utför.

Möjligheten att begära ersättning av gärningsmannen.
Möjligheten att begära ersättning av staten.
Om du har rätt till brottsofferstöd från en brottsofferorganisation informeras du om detta före din första inställelse vid domstol. Kallelsen att inställa sig i domstol innehåller också information om stödtjänsterna och adresser till relevanta brottsofferorganisationer. Dessutom informeras du om din rätt att ta med en person som du har förtroende för. Ytterligare information finns i brottsofferorganisationernas reklamblad eller broschyrer, som finns hos polisen. Du får också muntlig information om dina rättigheter.
Om din sexuella integritet har kränkts eller om du är minderårig, eller om ett kontaktförbud skulle kunna utfärdas i enlighet med § 38a.1 i säkerhetspolislagen för att skydda dig från våldshandlingar, har du rätt att få information om följande rättigheter före ditt förhör och vittnesmål:
Rätten att höras av en person av samma kön under utredningen, när så är möjligt.
Rätten, när du hörs under utredningen och rättegången, att begära att tolkningstjänster tillhandahålls av en person av samma kön, när så är möjligt.
Rätten att vägra svara på frågor om detaljer kring ett sexualbrott, exempelvis om du anser att frågorna är orimliga. Du kan dock vara tvungen att svara på frågorna om ditt vittnesmål är av särskild vikt för sakfrågan i målet.
Rätten att bli förhörd på ett skonsamt sätt under utredningen och rättegången.
Rätten att begära att rättegången ska hållas bakom stängda dörrar.
Rätten att bli underrättad om gärningsmannen flyr, grips på nytt eller släpps från häktet.
Möjligheten att ta med en person som du har förtroende för till förhöret.
Så snart du har anmält brottet får du en skriftlig bekräftelse på din anmälan. I bekräftelsen anges ett ärendenummer. Om du ringer till behörig polisstation och anger ärendenumret kan du få tala med den tjänsteman som har hand om ditt ärende. Genom polisens ärendenummer kan du också kontakta den åklagare som har hand om ärendet.
Åklagarmyndigheten underrättar dig om viktig utveckling under förfarandets gång. Du kommer till exempel underrättas om myndigheterna beslutar att inte gå vidare med åtal eller överväger andra åtgärder än ett traditionellt straffrättsligt förfarande. Du har också rätt att ta del av handlingarna.
Domstolen informerar dig om när och var förhandlingen kommer att hållas, om du tidigare har begärt sådan information eller om du har väckt talan om enskilt anspråk i målet.
Om du har utsatts för våld eller ett farligt hot till följd av en avsiktlig brottslig gärning, om din sexuella integritet har kränkts, om din personliga beroendeställning har utnyttjats när gärningen begicks eller om du befinner dig i en särskilt utsatt situation, kommer du automatiskt att bli underrättad av myndigheterna om gärningsmannen flyr, grips på nytt eller släpps från häktet. I övriga fall informeras du om sådana händelser om du har begärt detta. Informationen från polisen eller åklagaren ska innehålla uppgifter om skälen till frigivandet och om huruvida gärningsmannen har blivit föremål för mildare åtgärder som ett alternativ till häktning.
På begäran får du också omedelbart information om gärningsmannen flyr eller friges från fängelset samt när gärningsmannen får lämna häktet utan tillsyn för första gången. Du underrättas också om gärningsmannen flyr och grips. Du informeras även om eventuella villkor som har ställts på gärningsmannen vid frigivningen i syfte att skydda brottsoffret.

Har jag rätt till kostnadsfri tolkning eller översättning (när jag kontaktar polis eller annan myndighet eller under utredningen och rättegången)?

Du har rätt till kostnadsfri tolkning om du inte behärskar tyska tillräckligt väl. Sådana tjänster tillhandahålls under förhöret eller förhandlingen. Dessutom har du också rätt till en skriftlig översättning av viktiga delar av ärendet (skriftlig bekräftelse av anmälan, överenskommelse om avslutande av utredningen och skälen till detta, verkställighet av domen och strafföreläggandet).
Brottsofferstödet innefattar översättningshjälp och finansieras av justitieministeriet.

Hur ser myndigheten till att jag förstår och blir förstådd (om jag är ett barn eller har en funktionsnedsättning)?

Rättsliga instruktioner och förhör måste alltid vara begripliga. Myndigheten måste därför anpassa sina instruktioner och frågor till brottsoffrets behov och förmåga. När instruktionerna har getts kommer du att få svara på frågan om du har förstått allt.
Du har rätt till kostnadsfri tolkning om du inte behärskar tyska tillräckligt väl. Sådana tjänster tillhandahålls under förhöret eller förhandlingen. Dessutom har du också rätt till en skriftlig översättning av viktiga delar av ärendet (skriftlig bekräftelse av anmälan, överenskommelse om avslutande av utredningen och skälen till detta, verkställighet av domen och strafföreläggandet).
En teckenspråkstolk ska vara närvarande för att hjälpa döva eller stumma brottsoffer. Vid behov kan du också kommunicera skriftligen eller på annat lämpligt sätt.
Hänsyn tas till eventuella funktionsnedsättningar när man bedömer huruvida ett brottsoffer bör betraktas som en särskilt utsatt person, vilket medför särskilda rättigheter. Sådana funktionsnedsättningar kan kompenseras genom rätten till rättshjälp.

Stöd till brottsoffer

Vem ger stöd till brottsoffer?

Du kan kontakta en brottsofferorganisation. Det finns särskilda organisationer för personer som utsatts för våld i hemmet och olaga förföljelse, personer som utsatts för människohandel och unga brottsoffer. För att hjälpa brottsoffer att komma i kontakt med lämplig organisation har det inrättats en brottsofferjour, som finansieras av justitieministeriet (0800 112 112 och http://www.opfer-notruf.at/) och som ger kostnadsfri hjälp dygnet runt.
Vissa offer har rätt till psykosocialt och rättsligt brottsofferstöd.
Om du har utsatts för våld i hemmet eller olaga förföljelse får du hjälp av särskilda organisationer, till exempel det nationella insatscentret mot våld i hemmet (*Interventionsstelle gegen Gewalt in der Familie*) eller centren för skydd mot våld (*Gewaltschutzzentren*). Det lokala insatscentret mot våld i hemmet eller det lokala skyddscentret underrättas om polisen har utfärdat ett kontaktförbud. De som arbetar vid dessa organisationer kontaktar dig och erbjuder sin hjälp. De kan även upprätta en säkerhetsplan och ge juridisk rådgivning (framför allt om hur man ansöker om ett interimistiskt förbudsföreläggande) samt psykosocialt stöd.
Du kan också kontakta insatscentret eller något av skyddscentren direkt. Du måste inte vänta tills polisen har vidtagit åtgärder eller tills du har anmält brottet.

Hänvisar polisen mig automatiskt till brottsofferorganisationen?

Om du har utsatts för våld i hemmet eller olaga förföljelse får du hjälp av särskilda organisationer, till exempel det nationella insatscentret mot våld i hemmet (*Interventionsstelle gegen Gewalt in der Familie*) eller centren för skydd mot våld (*Gewaltschutzzentren*). Det lokala insatscentret mot våld i hemmet eller det lokala skyddscentret underrättas om polisen har utfärdat ett kontaktförbud. De som arbetar vid dessa organisationer kontaktar dig och erbjuder sin hjälp. De kan även upprätta en säkerhetsplan och ge juridisk rådgivning (framför allt om hur man ansöker om ett interimistiskt förbudsföreläggande) samt psykosocialt stöd.
I alla övriga fall kontaktar du relevant brottsofferorganisation på egen hand.

Hur skyddas min personliga integritet?

Som brottsoffer har du flera olika rättigheter som innebär att din personliga integritet ska skyddas i största möjliga mån, trots principen om offentliga domstolsförhandlingar.
Du har till exempel rätt att ange en delgivningsadress som inte är densamma som din faktiska hemadress. Domstolen ska också säkerställa att dina personliga omständigheter som vittne inte röjs.
Det är förbjudet att offentliggöra handlingars innehåll, spela in eller sända förhandlingar i radio eller tv och spela in videor eller ta bilder under förhandlingarna. Rättegången kan hållas bakom lyckta dörrar om så krävs för att skydda brottsoffrens och vittnenas personliga integritet.
Om du har utsatts för ett sexualbrott har du rätt att vägra svara på frågor som rör vissa omständigheter kring gärningen, om inte omständigheterna är viktiga för rättegången. I undantagsfall kan du även lämna ett vittnesmål anonymt, om röjandet av din identitet skulle leda till stor fara för ditt eller andra personers liv, hälsa, fysiska integritet eller frihet. När vittnen avger sina vittnesmål inför domstol får de till och med ändra sitt utseende för att de inte ska bli igenkända (på villkor att deras ansiktsuttryck fortfarande syns).

Måste jag anmäla ett brott innan jag kan kontakta brottsofferorganisationen?

Du måste inte anmäla ett brott för att få tillgång till brottsofferstöd. Detta innebär att du kan kontakta en brottsofferorganisation innan du har anmält ett brott. Vid behov kan sådana organisationer hjälpa dig att anmäla brottet.
Du kan också få tillgång till brottsofferjourens tjänster (0800 112 112) oavsett om du har anmält ett brott eller inte.

Personligt skydd om jag är i fara

Vilka typer av skydd finns?

Det finns olika typer av vittnesskydd, som ger olika nivåer av skydd beroende på vilket hot vittnet utsätts för. Säkerhetspolisens vittnesskydd består till exempel av förebyggande och beskyddande åtgärder, däribland utökad patrullering, polisbevakning eller placering i en inrättning för vittnesskydd. Det mest omfattande skyddet ges via vittnesskyddsprogram.

Vem kan ge mig skydd?

Säkerhetsmyndigheterna ansvarar för att garantera vittnen och brottsoffer personskydd.
Brottsofferorganisationer ger stöd och rådgivning. Det finns särskilda organisationer för personer som utsatts för våld i hemmet och olaga förföljelse, personer som utsatts för människohandel och unga brottsoffer. För att hjälpa brottsoffer att komma i kontakt med lämplig organisation har det inrättats en brottsofferjour, som finansieras av justitieministeriet (0800 112 112 och http://www.opfer-notruf.at/) och som ger kostnadsfri hjälp dygnet runt.

Kommer någon att bedöma om jag riskerar att skadas igen av gärningsmannen?

Om nya omständigheter uppstår under förfarandena (t.ex. till följd av information från en brottsofferorganisation) måste åklagaren eller domstolen dokumentera den nya bedömningen och bevilja dig de rättigheter som du har i egenskap av en särskilt utsatt person.

Kommer någon att bedöma om jag riskerar att skadas genom det straffrättsliga systemet (under utredningen och rättegången)?

Kriminalpolisen, åklagaren och domstolen måste ta vederbörlig hänsyn till brottsoffrens rättigheter, intressen och utsatthet. Alla myndigheter som är involverade i straffrättsliga förfaranden måste respektera brottsoffrens personliga värdighet under förfarandet och deras intressen av att få sin personliga integritet skyddad. Denna allmänna skyldighet att värna om brottsoffrens intressen innebär även att brottsoffren inte ska skadas till följd av de straffrättsliga förfarandena i sig. Detta säkerställs också genom brottsoffrets särskilda rättigheter, t.ex. att bli förhörd på ett skonsamt sätt eller att rättegången hålls bakom lyckta dörrar, och genom förbudet mot att lämna ut fotografier eller personuppgifter om brottsoffret.

Vilket skydd finns för mycket utsatta brottsoffer?

Offer för sexualbrott, alla offer som är minderåriga och offer för vilka ett kontaktförbud skulle kunna utfärdas som skydd i enlighet med § 38a.1 i säkerhetspolislagen anses vara särskilt utsatta.
Alla andra brottsoffer kan också få sådan status på grundval av deras ålder, psykiska tillstånd, hälsa samt brottets art och särskilda omständigheter.
Utöver de rättigheter som alla brottsoffer har, har särskilt utsatta brottsoffer även rätt att höras av en person av samma kön under utredningen, när så är möjligt. De har dessutom rätt, när de förhörs under utredningen och rättegången, att begära att tolkningstjänster tillhandahålls av en person av samma kön, när så är möjligt. De får även vägra svara på frågor som rör omständigheter av en högst personlig karaktär. Under utredningen och rättegången förhörs särskilt utsatta brottsoffer på ett skonsamt sätt om de begär detta. De får begära att rättegången ska hållas bakom lyckta dörrar. Särskilt utsatta brottsoffer får alltid ta med sig en person som de har förtroende för till förhandlingen.
Om det finns en oro för att ett vittne av faktiska eller rättsliga skäl inte kommer att kunna höras vid rättegången måste domstolen anordna ett korsförhör på åklagarens begäran. I detta syfte hör en domare som har ansvar för fängelsestraff och rättsligt skydd vittnena under utredningen, varvid parterna i förfarandet och deras ombud (på annan plats) deltar med hjälp av audiovisuell utrustning. Om så är lämpligt kan en sakkunnig förhöra vittnena. Det måste så långt som möjligt undvikas att offret träffar tilltalade eller andra parter i förfarandet. Efter ett korsförhör kan det inspelade videomaterialet presenteras vid rättegången i stället för ytterligare ett förhör. Detta skyddande förhör av vittnen inom ramen för utredningsförfarandet kan också tillämpas vid rättegången.
Vid rättegången får domstolen i undantagsfall besluta att den tilltalade ska lämna rättssalen vid förhör av vittnen – t.ex. på grund av vittnesskydd – förutsatt att den tilltalade senare informeras om allt som inträffade under den tilltalades frånvaro, särskilt alla uttalanden.
Särskilt utsatta brottsoffer ska underrättas omedelbart om gärningsmannen släpps, grips på nytt eller flyr från förvar eller häktet. På begäran underrättas de också om gärningsmannen flyr eller friges från fängelset samt när gärningsmannen får lämna häktet utan tillsyn för första gången.

Finns det särskilda rättigheter för minderåriga? Brottsoffer som är minderåriga betraktas alltid som särskilt utsatta.

Under utredningen har de rätt att höras av en person av samma kön, där så är möjligt.
Brottsoffren får vägra svara på frågor som rör detaljer kring brottet om de anser att detaljerna är osakliga. De har dessutom rätt, när de förhörs under utredningen och rättegången, att begära att tolkningstjänster tillhandahålls av en person av samma kön, när så är möjligt. De får även vägra svara på frågor som rör omständigheter av en högst personlig karaktär. Under utredningen och rättegången förhörs särskilt utsatta brottsoffer på ett skonsamt sätt om de begär detta. Minderåriga vars sexuella integritet kan ha kränkts ska alltid förhöras på ett skonsamt sätt. De får begära att rättegången ska hållas bakom lyckta dörrar. De får ta med en person som de har förtroende för till förhandlingen.
Särskilt utsatta brottsoffer ska underrättas omedelbart om gärningsmannen släpps, grips på nytt eller flyr från förvar eller häktet. På begäran underrättas de också om gärningsmannen flyr eller friges från fängelset samt när gärningsmannen får lämna häktet utan tillsyn för första gången.

En familjemedlem dog på grund av ett brott – vilka är mina rättigheter?

Om din make/maka eller registrerade partner, din partner, din släkting i rakt uppstigande eller nedstigande led, din syster eller bror eller någon annan anhörig har avlidit på grund av brottet har du rätt till psykosocialt och rättsligt brottsofferstöd. Detta gäller också om någon annan av dina släktingar har avlidit på grund av brottet och om du blivit vittne till detta.
Om din make/maka eller registrerade partner, din partner, din släkting i rakt uppstigande eller nedstigande led, din syster eller bror eller någon annan anhörig har avlidit på grund av brottet har du rätt till psykosocialt och rättsligt brottsofferstöd. Detta gäller också om någon annan av dina släktingar har avlidit på grund av brottet och om du blivit vittne till detta.

Om en person som du är beroende av enligt lag har avlidit på grund av ett sådant brott har du eventuellt rätt till stöd enligt brottsskadelagen (*Verbrechensopfergesetz*). Ansökningar om sådant stöd prövas av myndigheten för sociala frågor och personer med funktionsnedsättning (Bundesamt für Soziales und Behindertenwesen).

En familjemedlem blev offer för ett brott – vilka är mina rättigheter?

Om barns eller ungdomars fysiska och/eller sexuella integritet kan påverkas får även deras vårdnadshavare bistånd i straffrättsliga förfaranden.

Kan jag få tillgång till medlingstjänster? På vilka villkor? Är jag säker under medling?

Polis, åklagare och domare måste ta hänsyn till dina intressen och informera dig om förfarandenas gång, däribland andra åtgärder som kan vidtas i stället för traditionella straffrättsliga förfaranden och som fastställs om det rör sig om ringa och mindre allvarliga brott. Om åklagaren överväger en sådan alternativ åtgärd måste han/hon ge dig möjlighet att yttra dig om så krävs för att värna om dina rättigheter och intressen, framför allt din rätt till ersättning.

Åklagaren kan begära att utbildade medlare från relevanta organisationer ska hjälpa gärningsmän och offer med medling. Medling kan endast inledas med ditt samtycke, om inte skälen till att du inte godtar medling är oacceptabla inom ramen för det straffrättsliga förfarandet. Om gärningsmannen är under 18 år krävs inte samtycke från din sida.

Du kan få delta i medlingsprocessen om du vill. Dina intressen kommer att beaktas. Du kommer att uppmanas att göra en framställning om så är lämpligt för att värna om dina intressen, framför allt din rätt till ersättning.

Du har rätt att ta med en person som du har förtroende för till medlingen. Du måste få information om dina rättigheter och lämpliga brottsofferorganisationer så fort som möjligt.

Var hittar jag lagstiftning om mina rättigheter?

Brottsoffers rättigheter i straffrättsliga förfaranden omfattas av straffprocesslagen (*Strafprozessordnung*, StPO). Straffprocesslagen och alla andra lagar finns att tillgå utan kostnad via Österrikes rättsinformationssystem.

Senaste uppdatering: 03/02/2021

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

2 - Brottsanmälan och Mina rättigheter under förundersökningen

Hur anmäler jag ett brott?

Om du har utsatts för ett brott kan du anmäla det till polisen eller till en allmän åklagare.

Du kan lämna en muntlig eller skriftlig anmälan och din underskrift krävs. Anmälan kan också göras av en tredje part. Du bör ange dina personuppgifter i anmälan samt den adress som du kan nås på och personuppgifterna för den eventuella tredje part som anmäler brottet. Du måste dock inte ange dessa uppgifter.

Dessutom bör du tillhandahålla sådan bevisning och information som du kan ha om den brottsmisstänkta. Detta underlättar utredningen.

Polisen har ett standardformulär som du ska fylla i (vanligtvis elektroniskt) för att polisen ska registrera den information som du lämnar. Härefter ingår din brottsanmälan i ärendet.

Du kan anmäla brottet till polisen eller direkt till åklagaren.

Anmälan får göras på tyska eller på något av de officiella regionsspråken.

Om du inte behärskar tyska eller något annat av de officiella språken tillräckligt väl har du rätt till tolk.

Vid vissa typer av brott (t.ex. våldsbrott eller sexualbrott) har du rätt att få hjälp av en brottsofferorganisation med att anmäla brottet.

Ett brott måste inte anmälas inom en viss tid. Efter en viss lagstadgad tid får dock polisen, åklagaren eller domstolen vägra pröva ärendet. Denna tidsperiod skiljer sig åt beroende på vilken typ av brott det rör sig om (preskriptionstider).

De straffrättsliga myndigheterna är skyldiga att inleda utredningen när de har informerats om att ett brott kan ha begåtts (med undantag för brott som är föremål för enskilt åtal).

Hur kan jag ta reda på vad som händer i ärendet?

Så snart du har anmält brottet får du en skriftlig bekräftelse på din anmälan. I bekräftelsen anges ett ärendenummer. Om du i ett senare skede ringer till behörig polisstation och anger ärendenumret kan du komma i kontakt med den tjänsteman som har hand om ditt ärende.

Om du anmäler brottet skriftligen till polisen eller åklagaren måste du be om ärendenumret. Brottsofferorganisationerna hjälper dig att få fram rätt ärendenummer.

Som brottsoffer har du rätt att ta del av handlingarna. Åtkomst får endast nekas eller begränsas om utredningen skulle äventyras eller om ditt vittnesmål skulle påverkas om du tar del av handlingarna.

Åklagarmyndigheten underrättar dig om viktig utveckling under förfarandets gång. Du underrättas till exempel om myndigheterna beslutar att inte gå vidare med åtal eller skjuta upp utredningen, eller överväger andra åtgärder än ett traditionellt straffrättsligt förfarande.

Har jag rätt till rättshjälp (under utredningen eller rättegången)? På vilka villkor?

Du kan få stöd och låta dig företrädas av en advokat, en medlem av brottsofferorganisationen eller någon annan lämplig person i dina kontakter med de brottsbekämpande myndigheterna.

Om du uppfyller kraven för rättshjälp kommer advokater, i samarbete med särskilda brottsofferorganisationer, att ge dig kostnadsfri hjälp med att hävda dina rättigheter under förfarandet. Psykosocialt stöd och rättsligt bistånd finns också

för personer som kan ha blivit utsatta för våld eller ett farligt hot till följd av en avsiktlig gärning och vars sexuella integritet eller självbestämmande kan ha kränkts eller vars beroendeställning kan ha utnyttjats när gärningen begicks,

om du är en nära släkting till en person som har avlidit på grund av ett brott eller om du är en släkting som har bevittnat brottet,

för offer för terroristbrott,

för offer för ett typiskt hatbrott online. Detta inbegriper stalkning, ihållande trakasserier genom telekommunikationer eller ett it-system (”cybermobbning”) och anstiftan. Det omfattar även brott som förtal, anklagelser om ett brott som redan har avvisats som ogrundat, förolämpningar och ärekränkning, där det finns vissa skäl att anta att gärningen har begåtts genom telekommunikation eller användning av ett it-system,

för minderåriga som har bevittnat våldshandlingar inom sin sociala krets (våld i familjen, våld mot barn).

Stödet måste vara nödvändigt för att värna om brottsoffrets rättigheter och säkerställs av brottsofferorganisationen. Offer vars sexuella integritet kan ha kränkts och som ännu inte har fyllt 14 år får hur som helst psykosocialt stöd.

Om du inte har rätt till brottsofferstöd kan du ansöka hos domstolen om kostnadsfri rättshjälp om du har väckt talan om enskilt anspråk i målet. Ansökan godtas om domstolen anser att ett juridiskt ombud är nödvändigt (framför allt för att undvika att en civilrättslig talan senare väcks) och om din inkomst är tillräcklig för att betala ett juridiskt ombud utan att du får försörjningsproblem.

Kan jag få ersättning (för att delta i undersökningen/rättegången)? På vilka villkor?

Ersättning ges för resekostnader till och från den allmänna åklagarmyndigheten, domstolen eller den plats där förhandlingen hålls. Ersättning ges också för förlorad arbetstid om du har lidit ekonomisk skada till följd av detta. Om du är ett vittne och måste övernatta och äta frukost, lunch eller middag på en viss ort, ersätts vistelsekostnaderna upp till ett visst belopp. Du måste inge ansökan om ersättning inom 14 dagar.

Kan jag överklaga om ärendet läggs ner före rättegång?

Om åklagaren lägger ner ärendet måste du underrättas om detta. Du har sedan 14 dagar på dig att begära att åklagaren ska motivera sitt beslut. Du kan också ansöka om att förfarandet ska fortsätta i följande fall:

Om lagen har kringgåtts eller tillämpats på ett felaktigt sätt.

Om det finns avsevärda tvivel kring riktigheten i de fakta som beslutet om att avsluta förfarandet baserats på.

Om nya fakta eller ny bevisning kan presenteras för att motivera att förfarandena ska fortsätta.

Begäran ska inges inom 14 dagar efter att du har underrättats om åklagarens beslut att avsluta förfarandet eller fått ta del av skälen till beslutet. Om du inte har fått sådan information inom denna tid förlängs tidsfristen till tre månader efter det att beslutet fattades. Begäran om att förfarandet ska fortsätta ska ställas till åklagaren.

Om åklagaren anser att begäran är välgrundad beslutar han/hon om att förfarandet ska fortsätta. I annat fall ska åklagaren avge ett skriftligt svar och inge detta, tillsammans med ärendet, till den domstol som prövar din begäran. Om domstolen godtar begäran måste åklagaren fortsätta förfarandet. I annat fall avslås begäran.

Om åklagaren beslutar att andra åtgärder än ett traditionellt straffrättsligt förfarande ska vidtas kan du inte överklaga hans/hennes beslut.

Om åtal har väckts och åklagaren därefter lägger ner ärendet har du i vissa fall rätt att fortsätta talan som en part som väcker åtal i åklagarens ställe. I ett sådant fall måste du tidigare ha väckt talan om enskilt anspråk i målet. Därefter får du förklara att du som part kommer att fortsätta talan i åklagarens ställe.

Kan jag behöva medverka i rättegången?

Som brottsoffer har du rätt att delta i rättegången. Du kallas endast till domstolen om du måste vittna. Ett brottsoffer måste endast respektera kallelsen att inställa sig inför domstolen om han/hon kallas som vittne.

Om du erhåller brottsofferstöd informeras den brottsofferorganisation som tillhandahåller stödet om vilka datum förhandlingarna kommer att hållas.

Om du har vittnat i ett korsförhör under utredningen kommer du endast att informeras om vilka datum rättegången kommer att hållas om du har begärt detta.

Om du har väckt talan om enskilt anspråk i målet, väcker åtal i åklagarens ställe eller väcker enskilt åtal (”privat åklagare”) kommer du att informeras på vederbörligt sätt om vilka datum som fastställts för förhandlingarna. Oavsett om rättegången är offentlig eller ej har du som brottsoffer rätt att ta med en person som du har förtroende för – en advokat, en medlem av en brottsofferorganisation eller någon annan person. Du har rätt att ställa frågor till den tilltalade, vittnen och sakkunniga samt rätt att höras när det gäller din rätt till ersättning.

Om du har väckt talan om enskilt anspråk i målet kan du välja att inte närvara vid förhandlingen. Om du väcker enskilt åtal och inte närvarar vid förhandlingen kommer domstolen att göra det obestridliga antagandet att du inte längre är intresserad av att någon fällande dom ska avkunnas och kommer då att lägga ner ärendet.

Om du inte talar tyska (eller något annat av de officiella språken) har du rätt till kostnadsfri tolkning under förhandlingen.

Vilken är min officiella roll i rättssystemet? Kan jag vara eller välja att vara något av följande: Offer, vittne, civilrättslig part eller privat åklagare?

Du är ett brottsoffer om du uppfyller relevanta lagstadgade krav. Följande personer har status som brottsoffer:

Personer som har utsatts för våld eller ett farligt hot till följd av en uppsåtlig gärning och vars sexuella integritet eller självbestämmande kan ha kränkts eller vars beroendeställning kan ha utnyttjats när gärningen begicks.

En make/maka, registrerad partner, livspartner, förstagradssläkting, bror eller syster eller annan anhörig till en person som kan ha avlidit på grund av ett brott eller andra släktingar som bevittnat brottet.

Annan person som har lidit skada på grund av ett brott eller person vars juridiska intressen, som skyddas i straffrätten, kan ha skadats i andra avseenden.

Du är ett vittne om du har gjort iakttagelser som är relevanta för det straffrättsliga förfarandet. Detta avgörs av polisen och åklagaren under utredningen. Beslutet fattas av domstolen under rättegången.

Det är upp till dig om du vill väcka talan om enskilt anspråk i målet eller inte.

Det är också upp till dig om du vill fortsätta förfarandena som en person som väcker åtal i åklagarens ställe om förundersökningen läggs ner.

Vilka rättigheter och skyldigheter har jag i denna roll?

Under förfarandena måste alla myndigheter respektera din personliga värdighet som brottsoffer och dina intressen att din personliga integritet ska skyddas. Vederbörlig hänsyn måste tas till dina rättigheter, intressen och särskilda skyddsbehov. Alla brottsoffer ska så tidigt som möjligt informeras om sina rättigheter och möjligheten att erhålla stöd och ersättning.

En bekräftelse på din anmälan ska ges på begäran.

Varje brottsoffer har rätt till ombud och rådgivning. Detta kan ges av en advokat, en brottsofferorganisation eller något annat lämpligt ombud. Om du har rätt till brottsofferstöd kommer den person som ger dig rättshjälp att företräda dig i förfarandena.

Om du inte uppfyller kraven för rättshjälp men vill företrädas av en advokat när du har väckt talan om enskilt anspråk kan du på vissa villkor ansöka om rättshjälp.

Som vittne befrias du från skyldigheten att vittna om vittnesmålet skulle binda en släkting till brottet. Du förlorar denna rättighet om du är vuxen och begär ersättning när du har väckt talan om enskilt anspråk inom ramen för det straffrättsliga förfarandet.

Det är tillåtet att vägra svara på olika frågor

om svaret skulle vara förödmjukande eller innebära att du eller en familjemedlem kan utsättas för en direkt och betydande ekonomisk förlust,

om svaret skulle röra dina eller någon annan persons strängt personliga förhållanden,

om du anser att frågor om detaljer kring sexualbrottet är osakliga.

Du kan dock vara tvungen att svara på frågorna om ditt vittnesmål är av särskild vikt för sakfrågan i målet.

Om andra personer närvarar vid förhöret måste man vara försiktig så att dina personuppgifter inte röjs. Du måste inte uppge din hemadress. I stället kan du ange en annan adress där myndigheterna kan komma i kontakt med dig.

Du har rätt att ta del av handlingarna om dessa berör dig. Du kan också begära kopior av handlingarna mot en avgift. Om du har beviljats rättshjälp, eller om de begärda kopiorna är slutsatser och utlåtanden av sakkunniga eller offentliga organ, avdelningar och institutioner, tillhandahålls kopiorna kostnadsfritt.

Om du till följd av ett uppsåtligt brott har utsatts för våld eller farliga hot, om din sexuella integritet och ditt självbestämmande har kränkts, om din beroendeställning kan ha utnyttjats när gärningen begicks eller om du är ett utsatt brottsoffer, måste du underrättas om gärningsmannen släpps ur häkte. Om du har utsatts för någon annan typ av brott måste du inge en begäran om att du vill bli underrättad om gärningsmannen friges.

Du måste underrättas om att förfarandena avslutas och fortsätter och om åklagaren lägger ner utredningen. Om andra åtgärder än traditionella straffrättsliga förfaranden övervägs måste du få fullständig information om dina rättigheter. Under vissa omständigheter kan du begära att förfarandena ska fortsätta om de har avslutats av åklagaren.

Om du inte behärskar tyska tillräckligt väl eller är döv eller stum har du rätt till översättnings-/tolkhjälp. Du har också rätt att delta i korsförhör, i rekonstruktioner av händelser och i rättegången, där du har rätt att ställa frågor och göra framställningar.

Kan jag göra ett uttalande eller vittna under rättegången? På vilka villkor?

Som brottsoffer har du rätt att göra uttalanden inom ramen för ditt vittnesmål eller delta på annat sätt i ett förhör eller en förhandling. Du kan till exempel ange att du vill väcka talan om enskilt anspråk i målet och att du skulle vilja få ersättning. Du kan också ställa frågor till den tilltalade, vittnen och sakkunniga.
Du har rätt att vittna om du kallas till ett förhör eller en förhandling.
Om du också är ett vittne måste du komma när du kallas och lämna sanningsenlig och fullständig information.

Vilken information ska jag få under rättegången?

Under rättegången informeras du om dina rättigheter i början av förhöret.
Du avgör själv om du vill närvara under hela rättegången eller inte.
Domen avkunnas vid förhandlingens slut. Du kan ta del av domens innehåll genom att stanna tills förhandlingen avslutats eller läsa domen.
Om du har väckt talan om enskilt anspråk i målet måste domstolen också besluta om ditt anspråk i domen. Om domstolen beslutar att du ska få ersättning betraktas domen som en civilrättslig exekutionstitel, och du kan ansöka till förbundsregeringen om ett förskott på ersättningen. Detta förutsätter dock att den fällda personen inte omedelbart kan fullgöra sin betalningsskyldighet till följd av ett beslut om att en frihetsberövande påföljd ska verkställas.
Domstolen kan också besluta att egendom som tillhör brottsoffret och som är i den tilltalades besittning ska återlämnas till brottsoffret.

Har jag rätt att få tillgång till handlingarna i rättegången?

Du har rätt att ta del av handlingarna. Åtkomst får endast nekas eller begränsas om utredningen skulle äventyras eller om ditt vittnesmål skulle påverkas om du tar del av handlingarna.

Senaste uppdatering: 03/02/2021

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

3 - Mina rättigheter efter rättegången

Kan jag överklaga domen?

Någon som har väckt talan om enskilt anspråk (1), en part som väcker åtal i åklagarens ställe (2) eller en person som väcker enskilt åtal (”privat åklagare”) (3) har generellt sett rätt att överklaga domen.
Det finns två typer av överklaganden: Ogiltigförklaring (*Nichtigkeitsbeschwerde*) innebär att lagligheten i förfarandena och domen ifrågasätts, medan ett överklagande (*Berufung*) innebär att ett beslut som fattats om civilrättsliga fordringar bestrids. Om du väcker enskilt åtal kan du också överklaga vitesbeloppets storlek. Vid en frikännande dom ska personer som har väckt talan om enskilt anspråk och personer som väcker åtal i åklagarens ställe driva sina ersättningsanspråk vid tvistemålsdomstol.
Om du har väckt talan om enskilt anspråk, väcker åtal i åklagarens ställe eller väcker enskilt åtal har du rätt att inge ett överklagande om ogiltigförklaring av en dom i följande fall:
Om din civilrättsliga talan har vidarebefordrats till en tvistemålsdomstol på grund av den tilltalades frikännande dom och om det är uppenbart att bestridandet av ett yrkande som du gjorde under rättegången påverkade domstolens beslut om din civilrättsliga fordran på ett negativt sätt.
Som part som har väckt talan om enskilt anspråk eller en part som väcker åtal i åklagarens ställe har du rätt att överklaga i följande fall:
Om domstolen vid en fällande dom hänskjuter dina anspråk till en tvistemålsdomstol, även om de skulle kunna ha prövats av brottmålsdomstolen eftersom dina anspråk var mycket välgrundade och motiverade.
I förfaranden vid en distriktsdomstol (*Bezirksgericht*) och vid en regiondomstol (*Landesgericht*) med ensamdomare kan personer som har väckt talan om enskilt anspråk och personer som väcker åtal i åklagarens ställe överklaga civilrättsliga avgöranden om anspråken hänskjuts i sin helhet till tvistemålsdomstolarna, men även om de vill bestrida omfattningen av ett eventuellt skadestånd.
Om du har status som privat åklagare i förfarandet har du och åklagaren samma rättigheter att överklaga beslutet. Om den tilltalade frikänns kan du inge ett överklagande om ogiltigförklaring. I förfaranden vid distriktsdomstol och vid en regiondomstol med ensamdomare kan du också bestrida de fakta som fastställts i avgörandet genom att överklaga frågan om den tilltalades skuld. Om den tilltalade fälls för brottet kan du överklaga om du motsätter dig straffet eller om dina civilrättsliga anspråk vidarebefordrats till tvistemålsdomstol. Om du inte närvarade vid den förhandling då domstolen meddelade sitt beslut måste du ta del av domstolshandlingarna för att få veta om den tilltalade fälldes eller inte. Domskälen ska anges i avgörandet, som ska undertecknas av domaren inom fyra veckor. Om du har deltagit i rättegången som part som har väckt talan om enskilt anspråk, part som väcker åtal i åklagarens ställe eller som privat åklagare, och du inger ett överklagande eller ett överklagande om ogiltigförklaring inom tre dagar från det att domen avkunnades, ska du få en kopia av avgörandet. Du kan ansöka om rättshjälp för att inge ditt överklagande eller överklagande om ogiltigförklaring. I nödvändiga fall kan detta inbegripa kostnadsfri översättningshjälp. Domstolen beviljar rättshjälp om ett juridiskt ombud är nödvändigt och om din inkomst inte är tillräcklig för att betala för legalt ställföreträdarskap utan att du får försörjningsproblem.

Vilka är mina rättigheter efter domen?

Alla brottsoffer kan begära att de ska få information om när gärningsmannen får lämna häktet utan tillsyn för första gången, om gärningsmannen flyr och grips, om gärningsmannen ska friges eller har frigetts och om samtliga villkor som ställs vid villkorlig frigivning.
Personer som har utsatts för sexualbrott och sexuellt betingat våld ska höras innan elektronisk fotboja beviljas, om de har begärt att få information om gärningsmannen får lämna eller friges från fängelset. Sådana brottsoffer ska underrättas om att elektronisk fotboja har beviljats. De har rätt till brottsofferstöd för att hävda dessa rättigheter.
I annat fall får du ingen annan information från myndigheterna efter att domen har vunnit laga kraft. Du har dock fortfarande rätt att ta del av domstolshandlingarna om dina intressen berörs.

Har jag rätt till stöd eller skydd efter rättegången? Hur länge?

Efter rättegången har du rätt till ett uppföljningssamtal med den organisation som tillhandahållit brottsofferstödet.
Brottsoffer som har fått psykosocialt stöd under de straffrättsliga förfarandena har även rätt till detta under efterföljande civilrättsliga förfaranden. Kravet är dock att sakfrågan i det civilrättsliga förfarandet har koppling till det straffrättsliga förfarandet och att stödet är nödvändigt för att värna om brottsoffrets processuella rättigheter. Den brottsofferorganisation som tillhandahåller stödet kommer att bedöma om dessa villkor är uppfyllda. Brottsoffret kan söka rättshjälp så att han eller hon kan företrädas av en advokat i civilrättsliga förfaranden. Stödet ges längst fram tills det att de civilrättsliga förfarandena har avslutats.

Vilken information får jag om gärningsmannen döms?

Du kan ta del av resultatet av förfarandena och det straff som utdöms genom att antingen stanna kvar i förhandlingssalen tills det muntliga avgörandet gjorts eller ta del av domstolshandlingarna i ett senare skede.

Underrättas jag om gärningsmannen friges (också vid förtida eller villkorlig frigivning) eller rymmer?

På begäran underrättas du omedelbart om gärningsmannen flyr eller friges från fängelset samt när gärningsmannen får lämna häktet utan tillsyn för första gången. Du underrättas också om gärningsmannen flyr och grips. Du informeras även om eventuella villkor som har ställts på gärningsmannen vid frigivningen i syfte att skydda brottsoffret.

Kommer jag att bli delaktig i beslut om frigivning eller villkorlig frigivning? Kan jag göra ett uttalande eller överklaga?

Brottsoffret blir endast delaktigt i beslut om frigivning eller villkorlig frigivning i vissa särskilda fall. Det är bara personer som har utsatts för sexualbrott eller sexuellt betingat våld och som har begärt att bli underrättade om gärningsmannen flyr eller friges som kommer att höras innan elektronisk fotboja beviljas.

1. Part som har väckt talan om enskilt anspråk

För att väcka talan om enskilt anspråk i målet måste du inge en förklaring. Förklaringen ska innehålla en specifik beräkning av det anspråk som görs på ersättning för förlust som uppstått till följd av brottet eller liden skada. Förklaringen ska inges till polisen eller åklagaren under utredningen. Den kan göras skriftligen eller muntligen. Under rättegången ska förklaringen inges innan all bevisning har samlats in. Det är också senast då som anspråkets omfattning måste fastställas.

Som part som har väckt talan om enskilt anspråk har du följande rättigheter utöver de du har som brottsoffer:

Rätten att begära insamling av bevis som kan användas för att döma gärningsmannen eller motivera ersättningskravet. Rätten att bli kallad till rättegången. Rätten att överklaga domstolens beslut att avsluta målet. Rätten att överklaga på grundval av dina civilrättsliga anspråk.

2. Part som väcker åtal i åklagarens ställe

För att kunna väcka åtal i åklagarens ställe måste du ha väckt eller väcka talan om enskilt anspråk och inge en förklaring om att åtal väcks i åklagarens ställe. Man får inte väcka åtal i åklagarens ställe om gärningsmannen är minderårig.

Genom att inge en förklaring kan du väcka åtal i åklagarens ställe. Om åklagaren lägger ner åtalet under rättegången måste du inge en sådan förklaring omedelbart om du kallats på vederbörligt sätt. Gärningsmannen frikänns om du inte har iakttagit kallelsen eller inte inger någon förklaring om åtal i åklagarens ställe.

Om åklagaren lägger ner åtalet utanför domstol eller om du inte har kallats på vederbörligt sätt som part som har väckt talan om enskilt anspråk, måste domstolen informera dig om detta. Du har sedan en månad på dig att inge en förklaring om att åtal väcks i åklagarens ställe.

Om du fortsätter driva ärendet i åklagarens ställe kan åklagaren få information om domstolsförfarandena när som helst och besluta att ta över ärendet igen. I sådana fall medverkar du fortfarande i rättegången som part som har väckt talan om enskilt anspråk.

3. Privat åklagare

Vissa mindre allvarliga brott blir inte föremål för åtal från åklagarens sida utan från brottsoffret självt. Om du blivit utsatt för ett sådant brott inleds de straffrättsliga förfarandena först om du lämnar ärendet till domstol som privatperson. Därefter får du status som privat åklagare.

I detta fall finns det i princip inget utredningsförfarande, men offer för vissa hatbrott på nätet (förtal, anklagelse om en straffbar gärning eller förolämpning som har avvisats, om dessa brott begåtts genom telekommunikation eller användning av ett datorsystem) kan ansöka hos domstolen om åtgärder för att utreda gärningsmannen. Ansökan måste uppfylla kraven i en begäran om bevisupptagning.

Som privat åklagare måste du själv bevisa alla omständigheter som är nödvändiga för en fällande dom. Om den tilltalade frikänns måste du stå för rättegångskostnaderna. Det finns ett undantag för offer för hatbrott på nätet: Vid ett straffrättsligt förfarande om förtal, anklagelse om en straffbar gärning eller förolämpning som har avvisats, om dessa brott begåtts genom telekommunikation eller användning av ett datorsystem och förfarandet inte leder till en fällande dom, är privata åklagare eller brottsoffer som ansöker om att utreda gärningsmannen endast skyldiga att betala ersättning om de medvetet kommit med falska anklagelser. Denna befrielse från skyldigheten att ersätta kostnader gäller dock endast rättegångskostnaderna. Om förfarandet inte leder till en fällande dom är den privata åklagaren skyldig att ersätta svarandens försvarskostnader i samband med huvudförhandlingar och överklagandeförfaranden. Kostnadsupplägget för offer för hatbrott på nätet gäller till och med den 31 december 2023 och kommer att utvärderas.

4. Brottsofferstöd

Vissa personer har rätt till psykosocialt och rättsligt brottsofferstöd. En sådan rättighet finns

för personer som har utsatts för våld eller ett farligt hot till följd av en avsiktlig gärning och vars sexuella integritet och självbestämmande kan ha kränkts eller vars beroendeställning har utnyttjats när gärningen begicks,

om en persons död kan ha orsakats av ett brott och du är en nära släkting till den personen, eller om du är släkt med den personen och har bevittnat gärningen,

för offer för terroristbrott,

för offer för ett typiskt hatbrott online. Detta omfattar ständig förföljelse, ihållande trakasserier genom telekommunikation eller ett datorsystem (cybermobbning) och anstiftan. Det omfattar även brott som förtal, anklagelse om en straffbar brottslig gärning, förolämpning eller förtal som har avvisats, om det finns tecken på att brottet begicks genom telekommunikation eller användning av ett datorsystem,

för minderåriga som har bevittnat våldshandlingar inom sin sociala krets (våld i familjen, våld mot barn).

Brottsofferstöd krävs för att skydda brottsoffers rättigheter och ska säkerställas av brottsoffrets stödinstitution. Psykosocialt stöd ska alltid ges utan krav på att brottsoffren behöver ansöka om det, om de har kränkts sexuellt eller är yngre än 14 år.

Psykosocialt stöd under förfarandet innefattar att de som berörs förbereds på processen och den känslomässiga stress som är förknippad med denna, samt stöd vid förhör hos polisen och i rätten. Rättsligt bistånd ska omfatta juridisk rådgivning och möjlighet att företrädas av en advokat. Den som ger rättsligt bistånd har också rätt att begära ersättning i straffrättsliga förfaranden (rättigheter som civilrättslig part).

Brottsofferstöd ges av särskilda brottsofferorganisationer (t.ex. barnskyddsinrättningar, rådgivningscenter eller insatscenter). De ger advokater instruktioner om att tillhandahålla rättsligt bistånd och/eller psykosocialt stöd av sin personal. Brottsofferstödets anställda är socialarbetare, psykologer eller liknande yrkesutövare med ytterligare – obligatorisk – juridisk utbildning på det straffrättsliga området.

Brottsofferstödet finansieras av justitieministeriet.

Senaste uppdatering: 03/02/2021

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

4 - Ersättning

Hur går det till att begära skadestånd från gärningsmannen (t.ex. rättegång, civilrättsliga anspråk, adhesionsförfaranden)?

För att hävda ekonomiska anspråk (t.ex. ersättning för ideell skada, vårdkostnader) kan brottsoffren göra följande:

Vidta rättsliga åtgärder mot gärningsmannen.

Medverka i de straffrättsliga förfarandena mot den tilltalade genom att väcka talan om enskilt anspråk.

För att väcka talan om enskilt anspråk i straffrättsliga förfaranden måste du lämna in en förklaring där du kvantifierar dina anspråk på ersättning för den skada som orsakats av brottet eller de men som du lidit och visa att du har rätt till denna (grunderna för och nivån på skadeståndet/ersättningen). Ett annat villkor är att svaranden döms för den åsamkade skadan.
Du bör träda in i de straffrättsliga förfarandena som den som har väckt talan om enskilt anspråk så tidigt som möjligt (helst när brottet anmäls till polisen). Efter det att ärendet lämnats till behörig domstol kan förklaringen också protokollföras av behörig åklagare eller inges skriftligen utan några formella krav. Under rättegången ska förklaringen inges senast innan all bevisning har samlats in. Det är också senast då som anspråkets omfattning måste fastställas.

Domstolen förpliktade gärningsmannen att betala skadestånd eller ersättning till mig. Hur kan jag vara säker på att gärningsmannen betalar?

Om den dömde inte fullgör sin skyldighet att betala det utdömda beloppet kan fordringsägaren, det vill säga det brottsoffer som tilldömts ersättning, vidta verkställighetsåtgärder med hjälp av domstolen. För detta ändamål måste en skriftlig eller muntlig ansökan (verkställighetsansökan (*Exekutionsantrag*)) inges till behörig distriktsdomstol. Du kan göra anspråk på ersättning som beviljats i ett rättsligt bindande domstolsbeslut inom 30 års tid. Vid utgången av denna period blir fordran preskriberad.
Om den dömdes tillgångar förklaras förverkade har brottsoffret rätt att begära att den ersättning som han/hon beviljats ska överföras från tillgångar som utmätts av staten.

Om gärningsmannen inte betalar, kan då staten betala ut ett förskott? På vilka villkor?

Förskottsbetalning kan endast beviljas om betalning har hindrats på grund av att straff avtjänas. Så är exempelvis fallet om gärningsmannen inte kan tjäna inkomst eftersom han/hon avtjänar en frihetsberövande påföljd eller inte har några pengar efter att ha betalat böter. Ett villkor för att förskottsbetalning ska medges är att den som väckt talan om enskilt anspråk har beviljats ersättning i ett juridiskt bindande domstolsbeslut till följd av dödsfall, kroppsskada, hälsoskada eller ekonomisk förlust. I vissa fall finns det ingen möjlighet till förskottsbetalning (t.ex. om annan rätt till statlig ersättning föreligger eller om skadan uppstått till följd av slagsmål eller i händelse av grov oaktsamhet).
Begäran om förskottsbetalning måste inges till behörig brottmålsdomstol.

Har jag rätt att få ersättning från staten?

Brottsoffer kan få ekonomisk ersättning från staten i följande fall:
Om de inte har kunnat utöva sitt yrke på grund av sjukdom eller eftervård osv. och därmed har fått en lägre inkomst.
Om de har varit tvungna att genomgå psykoterapi, kristerapi eller annan behandling för att förbättra sin hälsa.
Om ortopedisk behandling krävs.
Om glasögon eller tandproteser har skadats.
Om rehabilitering krävs.
Om de behöver vård (i detta fall kan ett vårdbidrag betalas ut).
Om de är blinda (i detta fall kan bidrag till blinda betalas ut).
Sedan den 31 maj 2009 kan brottsoffer som har lidit allvarlig fysisk skada få ett engångsbelopp i skadestånd på grund av ideell skada.
Överlevande anhöriga till brottsoffer får följande:
Ersättning för förlorat underhåll (om brottsoffret avlidit och offrets make eller maka och/eller barn har förlorat nödvändigt ekonomiskt stöd för att täcka sina levnadskostnader).
Terapeutisk behandling (t.ex. psykoterapi) och ortopedisk behandling.
Begravningskostnader upp till ett visst högsta belopp.

Har jag rätt att få ersättning om gärningsmannen inte dömts?

Om gärningsmannen inte döms hänvisas brottsoffret till tvistemålsdomstolarna inför vilka han/hon kan väcka talan om ersättning.

Har jag rätt till ersättning i förväg om jag väntar på beslut om min ansökan om ersättning?

Nej.

Senaste uppdatering: 03/02/2021

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

Översättningen till de|en är dock redan färdig.

5 - Min rätt till stöd och bistånd

Jag är ett brottsoffer. Vem ska jag kontakta för stöd och hjälp?

Enligt § 66(2) i straffprocesslagen (*Strafprozessordnung*) har ministeriet för konstitutionella frågor, reformer, avreglering och rättsliga frågor (*Bundesministerium für Verfassung, Reformen, Deregulierung und Justiz*) ingått avtal med lämpliga, väletablerade organisationer som ger stöd till brottsoffer efter att ha kontrollerat att de lagstadgade kraven är uppfyllda. Närmare uppgifter om dessa organisationer finns på följande länk, där organisationerna anges grupperade per delstat (*Land*): Brottsofferorganisationer
Hotline för stöd till brottsoffer
Det federala socialtjänstkontoret (*Sozialministeriumservice*): 0043 158831 och den allmänna brottsofferjouren: 0800 112 112 (eller den europeiska brottsofferjouren: 116 006)

Är stöd till brottsoffer gratis?

Ja.

Vilka typer av stöd kan jag få från statliga myndigheter eller staten?

Brottsoffer får ekonomisk ersättning i enlighet med bestämmelserna i lagen om ersättning till brottsoffer (*Verbrechensopfergesetz*, VOG), i Österrikes officiella kungörelseorgan (BGBI) nr 288/1972.
Enligt lagen om ersättning till brottsoffer tillämpas samma förfarande för samtliga sökande (österrikiska och utländska medborgare). Detta är ett administrativt förfarande där myndigheten måste fastställa relevanta fakta och besluta om huruvida stöd ska beviljas. Sökanden måste samarbeta i förfarandet och lämna nödvändig information (även för fastställandet av skadan).
Ansökningar enligt lagen om ersättning till brottsoffer inges till det federala socialtjänstkontoret, som också handlägger ansökningarna.

Vilka typer av stöd kan jag få från icke-statliga organisationer?

Följande personer har rätt till psykosocialt stöd och rättsligt bistånd:
Personer som har utsatts för våldsbrott, sexualbrott eller farligt hot eller personer vars personliga beroendeställning kan ha utnyttjats i en sådan avsiktlig gärning.

En make/maka, partner, förstagradssläkting, bror, syster eller någon annan anhörig till en person som har avlidit på grund av ett brott eller andra släktingar som bevittnat brottet.

Offer för terroristbrott.

På begäran ska sådana brottsoffer ges psykosocialt stöd och rättsligt bistånd, förutsatt att detta är nödvändigt för att värna om deras processuella rättigheter, med största möjliga hänsyn tagen till deras personliga intressen. Brottsofferorganisationerna ansvarar för att bedöma huruvida stödet är ”nödvändigt”.

Personer som utsatts för sexualbrott och som är under 14 år har alltid rätt till psykosocialt stöd.

Psykosocialt stöd

Psykosocialt stöd innebär att brottsoffren förbereds för den psykiska stress som förfarandena innebär, att de får hjälp med att hantera sina erfarenheter (oro, förtvivlan, sorg eller ilska) och att de får sällskap till förhör inom ramen för utredningen eller till förhandlingar under rättegången.

Rättsligt bistånd

Rättsligt bistånd innebär att brottsoffren får hjälp med att hävda sina rättigheter i straffrättsliga förfaranden. Detta är särskilt lämpligt och nödvändigt om det finns särskilda omständigheter som föranleder oro för att brottsoffrets rättigheter inte kommer att respekteras fullt ut under förfarandena. Om brottsoffret har lidit skada eller men till följd av brottet kan advokaten begära ersättning (t.ex. för sveda och värk) å brottsoffrets vägnar (om brottsoffret har väckt talan om enskilt anspråk).

Senaste uppdatering: 03/02/2021

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.